

UIT DE VERENIGING Levende Landbouwcultuur

Bijna 300 boeren, handelaren, verwerkers, consumenten, journalisten en andere BD-fans kwamen 8 november naar De Rode Hoed voor het congres 'Levende landbouwcultuur' ter gelegenheid van 75 jaar BD-Vereniging.

Tekst: Ellen Winkel, Andries Palmboom

Foto's: Dick Boschloo

Niet op het platteland vond deze hapening plaats, maar in hartje Amsterdam. Daarmee zette de BD-sector letterlijk een stap richting stadsmens: het is immers de consument die de ontwikkeling van de biologisch-dynamische landbouw nu een nieuwe impuls kan geven.

Het was een vol programma met lezingen door Volkert Engelsman, Eric Goewie, Machteld Huber, Kees Zoeteman en Jan Schrijver met tussendoor workshops en discussie. Voorafgaand aan het diner was er

'het feestblok' van de 75-jarige BD-Vereniging met de boekpresentatie van *De aarde zal weer vruchtbaar zijn* door Ellen Winkel. In de pauzes en tijdens het buffet zoemde het grote reüniegevoel rond. Lekker bijkletsen met al die bekenden die je al jaren niet hebt gezien. Daar waren zelfs mensen uit België, Duitsland, Engeland en Portugal voor overgekomen. Hier geven we een impressie van de dag. Kijk voor een uitgebreid congresverslag met een fotoreportage op www.stichtingdemeter.nl.

Save Our Soils

Eosta-directeur Volkert Engelsman wees er in zijn lezing op hoe belangrijk het is om de bodemvruchtbaarheid te verzorgen: wereldwijd gaat jaarlijks 10 miljoen hectare landbouwgrond verloren omdat die zo is uitgeput dat er geen landbouw meer mogelijk is. Eosta gaat daarom van start met een meerjarige campagne 'Save our Soils' om consumenten bewust te maken van het enorme belang van levende bodems voor de wereldwijde voedselvoorziening en het klimaat. De campagne zal consumenten duidelijk maken dat biologische landbouw de 'soilution' is! En iedereen kan 'soildier' worden en op zoek gaan naar een 'soilmate'. Volkert vertelde dat iedereen mee kan doen: "Wip met een schroevendraaier een tegel eruit, schilder er een mes en vork naast en zaai er tomatenplantjes onder het motto 'Saving our Soil is Saving our Food!'"

Transformatie

Uit de lezing van Kees Zoeteman: "In mijn ogen zijn de BD-boeren en -boerinnen de voorhoede van de toekomstige landbouw, zoals de BD-landbouw ook de afgelopen 75 jaar de conventionele landbouw steeds heeft geprikkeld tot vernieuwing en transformatie."

"Ik zie de rol van de BD-landbouw kort samengevat als wegbereider naar de nieuwe economie, een pioniersstroming die wordt gekenmerkt door het ontvankelijk samenwerken met de natuur, door lokalisering en kleinschaligheid, door vrijheid in plaats van geknecht worden door multinationals, door een moderne vorm van geïnspireerde techniek in dienst van mens en natuur. Tenslotte wil ik erop wijzen dat op het moment dat de mensheid op het punt staat een sprong in zijn inzicht te maken er altijd verleidingen komen om hem daarvan af te houden. Als verbinding met de krachten in de natuur via de BD preparaten op gang komt introduceert de industrie

de kunstmest en bestrijdingsmiddelen. De uitvindingen brengen ons sneller en makkelijker naar ons doel maar langs een weg die ons dreigt te beroven van een geestelijke ontwikkelingsstap. Ten diepste ligt hierin de rol van de BD landbouw: het wakker maken van het scheppende en bevrijdende vermogen in de mens en het ondersteunen met verantwoord voedsel van hen die deze weg willen gaan."

Fijnzinnige landbouw

Tuinder Jan Schrijver van de Lepelaar begon met een paar korte poëtische statements, liet in het begin van zijn verhaal een doorlopende 'diavoorstelling' zien als beeldimpressie bij zijn verhaal (zie foto op de cover) en eindigde met muziek. Daarmee nam hij de zaal mee naar de 'fijnzinnige landbouw', zoals hij de werkwijze van de BD-boer beschrijft. Dit is ook de titel van het boek dat hij met John van der Rest heeft gemaakt en waarvan hij de verschijning aankondigde (in de volgende

DP meer hierover). Jan hekelde de hijgerigheid en kortzichtigheid van de politiek en vroeg meer aandacht voor de relatie tussen goed voedsel en onze volksgezondheid. Wat hem betreft mogen alle landbouwsubsidies gestopt worden: juist de grootschalige en intensieve landbouwsystemen worden hiermee bevoordeeld. Jan vertelde bevlogen over zijn mooie vak: dat je iedere dag weer iets moois waarneemt op het land.

houd, een verwaarloosde hoek in onze tuin opeens leeft. Dat voelt prettig."

Eerlijke handel(ing)

A.P. te A.: "Bij ons ging het over eerlijke handel. Ik had mij erop ingesteld dat het over de Grote Onderwerpen zou gaan, zoals 'de Juiste Prijs', 'Fair Trade' en 'Duurzame Ondernemingsvormen'. Maar toen ik goed luisterde kwam ik tot de ontdekking dat de essentie veel dichterbij ligt: de eerlijke handeling. Die is eerlijk als je er thuis in voelt. Dan gaat het om de handeling die je verricht met volle overtuiging en met verstand, maar waar je ook oprecht plezier aan beleeft."

De workshops

Bij de workshops gingen deelnemers in twee- of drietallen aan de slag.

Mensenwelzijn?

A. de V. te A.: "Toen ik een en ander uitwisselde over dierenwelzijn kwam ineens de vraag op wie eigenlijk van wie het welzijn verzorgt. Verzorgt de mens het welzijn van het dier? Of is het ook andersom? Ik moest eraan denken dat sinds ik in mijn stadstuin een paar volken

CO₂-spiegel

C.M. te C.: "Pratend over bodemvruchtbaarheid kwam ik met mijn gesprekspartner op het vrijwel onoplosbare wereldomvattende CO₂-probleem. De verrassing was dat ik mij ging afvragen of daarin - behalve een probleem - ook een kans ligt. Welke spiegel houdt het CO₂-probleem ons voor? Wat heeft de mensheid ervan te leren? Zullen toekomstige generaties terugkijken met het idee 'Ach, toen had men dat nog niet door ...?'"

